

„Následování ve víře“

Hošťálková 4. 7. 2021

Písně: 639, 259, 427, 682, 555

Čtení Písma: Žalm 40, 8 - 12; ep.Židům 13, 7 - 17

Text kázání: ep.Židům 13, 7

Milí bratři a sestry,

je to dost smutné, když apoštol musí připomínat a nabádat: **„Pamatujte na ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží...“** Svědčí to o tom, jak my lidé dovedeme velmi rychle zapomínat. A zapomenout, to vlastně znamená být nevděčný. Člověk k tomu měl blízko v každé době - myslet jen na přítomnost, jen o ni se starat a zajímat. Těžko říct, které církevní představitele měl tenkrát apoštol na mysli, protože tu nikoho výslovně nejmenuje a jeho napomenutí je dost všeobecné. Ale zmínka o „*dovršení jejich života*“ - jakým způsobem byl ukončen jejich život, dává tušit, že měl na mysli zejména ty, kteří pro Ježíše Krista, svého Pána, neváhali podstoupit i mučednickou smrt.

Je dost možné, že toto jeho slovo se mohlo týkat apoštola Jakuba, Janova bratra, jednoho z prvních Ježíšových učedníků, kterého kolem roku 44 dal Herodes Agripa I. v Jeruzalémě popravít. Mučednickou smrtí skončil i Jakub bratr Páně, který byl sloupem Jeruzalémského sboru a svou věrnost Ježíši Kristu patrně dotvrdil tím, že byl svržen z chrámové věže a pak ještě ukamenován. Oba tedy patřili k těm svědkům, kteří podle lidského měřítka obětovali pro Ježíše Krista to nejvzácnější - svůj vlastní život. Zůstali věrni až na smrt. Neselhali, nezapřeli, nezaváhali ani tváří tvář smrti. Proti brutalitě násilí nastavili své tělo - sami sebe. Svědectví slovem podepsali vlastní krví. A to je pokaždé svědectví jedinečné a velmi vzácné. Snadno se mluví a káže, snadno se druhým říká, co by měli a jak by měli, ale tito muži víry byli příkladem věrných až do smrti.

Jsme vděční za to, že Pán Bůh měl takovéto opravdové a odhodlané svědky i v našem národě. Dnes jsme přímo vybízeni k tomu, abychom „*nezapomněli, ale pamatovali*“ a připomněli si blahou (téměř svatou) památku Mistra Jana Husa, který raději zvolil mučednickou smrt v plamenech kostnické hranice, než aby ustoupil od poznané pravdy - zítra tomu bude 606 let. Nedá se říct, že by Husova památka z povědomí českého člověka vymizela. Celý náš národ se ve své většině nějak k Husovi hlásí a vidí v něm národního hrdinu, velkého vlastence, bojovníka za pravdu, svobodu svědomí; ctí v něm jeho odhodlání a statečnost.

Ale je tu asi málo poznání a vděku za to, že to byl především zvěstovatel a kazatel slova Božího. Právě to na něm bylo to zásadní a podstatné. Bez Bible, bez poznání Ježíše Krista, by Hus nikdy nebyl Husem, kterého známe ještě dnes, nikdy by nevyrostl do takové velikosti. Někteří mu vyčítají, že si počínal naivně a příliš důvěřivě, anebo, že si zas šel slepě za svým cílem, za svou pravdou. Slyšíme: Neměl do Kostnice chodit. A když už tam byl, neměl vystupovat tak vyhraněně, možná měl naoko i odvolat, pak se vrátit domů a postavit se do čela odboje. Ale on

přemýšlel i o tom, náznaky toho můžeme vyčíst z jeho dopisů z vězení. A přece nakonec zvolil přímočarou cestu pravdy.

Boží Pravda na sebe nikdy nemůže vzít podobu nějaké taktiky nebo diplomacie, protože tím by popřela a znehodnotila samu sebe. Boží Slovo člověka buduje v opravdovou a ryzí osobnost. Pravda nepotřebuje sahat po žádném taktizování, nepotřebuje na pomoc žádné zbraně, není možné ji odsoudit na smrt, není ji možné proměnit v prach a popel. Touto vítěznou cestou šel, a jako první ji prošlapal, sám Pán Ježíš Kristus - přes Golgotu a kříž. Proto se této cesty nezalekl ani Hus. Zemřel jako učitel, zvěstovatel a svědek Božího Slova. A právě to z něj vytvořilo jakoby nadčasovou osobnost. Všechno ostatní bývá podmíněno dobou a jejími trendy. Ovšem „*nebe a země pominou, ale Kristovo slovo nepomine*“. To bylo dáno zahlédnout, i tomuto velkému Božímu svědku v našem národě. A proto i o něm s určitostí platí: „**Pamatujte na ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží...**“

Ale na paměti máme mít i cíl jejich životního zaměření, konečné „*završení jejich života*“ na tomto světě. - Lidsky viděno, bylo toto završení žalostné. Hus zemřel na hranici jako kacíř. Prohrál svůj boj. Byl umlčen mašinérií lidského násilí a mocí, kterou si člověk uzurpoval - stejně tak, jako Ten, na jehož straně a pravdě stál, jeho Pán - Ježíš Kristus. A přece po něm zůstalo cosi nezničitelného, něco, co nemohl zničit ani oheň, ani celá staletí. Prohrál a přece zvítězil. Soud proti němu se nakonec obrátil proti těm, kteří jej soudili a odsoudili. A oheň studu, hanby, fatálního omylu je mnohem palčivější než byl ten kostnický. Husův odkaz zůstává stále živý.

Myslím, že pro nás dnes - i 606 let po Husově mučednické smrti - je velmi potřebné, abychom z jeho odkazu zaslechli alespoň několik důležitých věcí:

Žijeme ve světě, ve kterém každý jde za svým vysněným cílem. Člověk dnes povětšinou hledá nejsnadnější cestu k úspěchu, k sebeprosazení, ke slávě. Člověk je ochoten - pro svou kariéru, svůj majetek, své životní pohodlí - zříci se téměř všeho. Ne tak Hus. Ani on nijak nepotřeboval nechat se upálit. Mohl se spokojit s postavením univerzitního profesora, mohl vytěžit maximum ze své popularity, ze svých styků i se samotným králem. On se v tom ale nevzhlédl. Rozpoznal, že honba za pomíjitelnými hodnotami - kariérou, penězi, majetkem byla jednou z nejtěžších a nejzhooubnějších nemocí jeho doby - nejvyšší církevní hodnostáři do toho byli hříšně namočení „až po uši“. V takovém ovzduší se skutečný život dusí, lidské vztahy jsou otráveny, plné závisti a nenávisti. Husovi o peníze a majetek vůbec nešlo, nešlo mu ani o nějaké přední místo, ani moc. Takové jeho jednání mocně mluví do naší doby i našich řad.

Příklad jeho života nás ale také učí, že pro Pravdu je potřebné přinášet oběti a třeba i trpět. Lidé a celý tento svět se pravdě neotevívá samozřejmě. Pravda se lidem vždy zdála a zdá, jako něco nesnesitelného, nepřijatelného, nebezpečného, jako něco, před čím je dobré mít se na pozoru. Nám lidem je vždy bližší lež, přetvářka, nepoctivost, neupřímnost, pokrytectví, převlékání kabátů. A tu se na světě objeví někdo, kdo všechno to odmítne a vyhlásí, že lidský život má svou pravou hodnotu a důstojnost pouze tehdy, je-li to život z pravdy a pro pravdu. Pokud si lidé nejsou ochotni říkat pravdu a pravdu slyšet - třeba i nepříjemnou, nemůže se na tomto světě ničemu pořádně dařit. Mít odvalu k pravdě vždy a za všech okolností - to se stalo smyslem Husova života i jeho završení - pro to položil svůj život.

A nakonec - jeho statečný zápas nás chce osvobodit také od strachu, který náš život všelijak svazuje a dusí. Pod strachem se nedá trvale žít. Tam, kde se člověk kolem sebe pořád jen rozhlíží a má z něčeho strach, žije sevřený a omezený život. Strach nemůže pobývat pod jednou střechou s radostí, štěstím, spokojeností. Všemocný církevní aparát obepínal, v Husově době, tehdejší svět strachem. Lidé se museli bát, aby nešlápli vedle, aby neřekli něco, čím by na sebe upozornili a proti sobě popudili. Hus svým postojem, odhodláním a příkladem tento krunýř strachu prorazil. Nedovolil, aby mu strach zavázal ústa. Úcta a svatá bázeň před Tím, který může „ztratit celého člověka - jeho duši i tělo“ v něm zvítězila nad strachem z těch, kteří sice „mohou zabít tělo, ale duši zabít nemohou“ (Mt 10,28). Pánem jeho života se stal Kristus, ne strach. Takto ukázal cestu i všem budoucím pokolením - naším Pánem má být Kristus, ne strach.

Apoštolova výzva končí slovy: „**Následujte je ve víře!**“. Některé překlady tu mají: „**Napodobujte je ve víře!**“. To je nakonec tou největší oslavou všech svědků víry. Napodobování Husova příkladu a jeho osobnosti je nad všechnu jeho chválu, nad všechny oslavné proslovy na jeho adresu, nad všechnu hrdost na to, že jsme Husovými potomky, Husův národ.

Uvádět do praxe to, čím Hus byl a co představoval - tak jej nejlépe uctíme a oslavíme. Jen tak z něj také budeme skutečně něco mít. Vždyť on se obětoval proto, aby nás tímto mocným výkřikem ve své době vyzval k následování nejen jeho, ale samého Pána Ježíše Krista, který touto cestou utrpení až na smrt šel před ním. Proto jen vzpomínat a oslavovat by bylo žalostně málo, kdyby to vše nesměřovalo k tomu cíli nejdůležitějšímu, kterým je: „**následování ve víře**“. Právě to je na Husovi to nejvzácnější, v tom je stále živý - každého vybízí k následování Ježíše Krista až do krajnosti. Jenom tak je možné dobře zhodnotit jeho odkaz i oběť života. „**Pamatujte na ty, kteří vás vedli a kázali vám slovo Boží. Myslete na to, jak dovršili svůj život, a následujte je ve víře!**“

Amen.